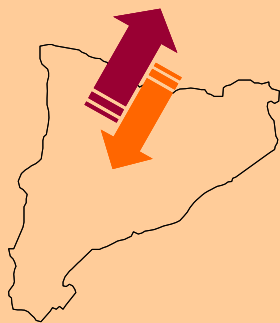


Número 14, desembre de 2013

Els saldos migratoris registrats a Catalunya

Presentació



En aquest catorzè número de l monogràfic **La immigració en xifres** es presenta una anàlisi dels saldos migratoris que ha registrat Catalunya en els darrers anys, posant l'accent en el fet que en el 2012 s'ha registrat, per primer cop, un saldo migratori negatiu, tant en l'intercanvi amb la resta de l'Estat espanyol com amb l'estranger. Aquest punt d'inflexió en les dinàmiques migratòries és, previsiblement, només un símptoma del nou escenari que es dibuixa en el futur immediat, en el que la sortida de persones de Catalunya anirà en augment alhora que es reduirà el volum de les entrades.

Sumari

Introducció

La presència de població de nacionalitat estrangera a Catalunya ha contribuït de forma continuada al seu creixement. En el 2012 s'ha registrat el creixement més baix dels darrers anys, com a conseqüència de que el creixement natural ha estat poc significatiu, però principalment perquè el saldo migratori ha estat negatiu.

Per aquest motiu, el present monogràfic dedica l'anàlisi als moviments migratoris registrats durant el 2012.

Migracions internes dins de Catalunya

El volum de persones que durant el 2012 han canviat de municipi dintre del país ha estat el més baix registrat en els darrers anys. Tres de cada quatre migrants és de nacionalitat espanyola, tot i que les persones estrangeres es mouen el doble que les autòctones. Els municipis de fins a 2.000 habitants i els de més de 100.000 habitants són els únics que han perdut població. D'altra banda, la meitat de les comarques (19) han perdut població en detriment de les altres 22 comarques, que n'han guanyat.

Saldo migratori amb la resta de l'Estat

L'intercanvi migratori de Catalunya amb la resta de l'Estat registra, des de fa anys, saldos negatius: és a dir, que surten més persones de les que entren. Durant el 2012 no ha estat diferent, ja que s'ha registrat un saldo negatiu de 3.655 persones, de les quals 1.413 nacionals i 2.242 estrangers, entre els que destaquen els marroquins, els pakistanesos i els xinesos.

Hi ha sis Comunitats Autònomes amb les que Catalunya ha registrat un saldo migratori positiu, entre les que destaca la Comunitat Valenciana. La majoria dels immigrants, però, procedeixen d'Andalusia, que també encapçala el rànquing de les sortides.

Saldo migratori amb l'estranger

Per primer cop en la història recent, Catalunya ha registrat un saldo negatiu amb l'estranger: durant el 2012 han sortit 6.151 persones més de les que han entrat, de les quals 4.989 espanyoles i 1.162 estrangeres.

Pel que fa als espanyols, marxen a l'estranger el doble de persones de les que entren, i les destinacions preferides són França, l'Equador o el Regne Unit. Quant als migrants estrangers, sis de cada deu provenen del propi país, principalment del Marroc, el Pakistan o Romania.

Introducció

El creixement (o decreixement) de la població depèn de dos factors: el saldo natural, que és la diferència entre els naixements i les defuncions ocorregudes en un període; i el saldo migratori, que és la diferència entre les immigracions i les emigracions registrades durant el mateix període. En la història recent de Catalunya, el pes de les persones de nacionalitat estrangera en els dos factors del creixement ha estat molt important: només en 2012, pràcticament un de cada tres naixements registrats a Catalunya (el 27,6%) van ser de mare estrangera, i tres de cada quatre immigrants (el 71,3%) eren també estrangers.

Creixement total de la població. Catalunya. 2005-2012

Any	creixement natural			creixement migratori			creixement total		
	naixements	defuncions	saldo	immigracions	emigracions	saldo	altes	baixes	saldo
2005	79.547	61.129	18.418	214.369	87.839	126.530	293.916	148.968	144.948
2006	82.077	57.256	24.821	240.477	117.142	123.335	322.554	174.398	148.156
2007	83.716	59.352	24.364	262.375	138.497	123.878	346.091	197.849	148.242
2008	89.024	59.485	29.539	237.684	146.479	91.205	326.708	205.964	120.744
2009	84.849	59.644	25.205	183.745	172.747	10.998	268.594	232.391	36.203
2010	84.015	59.069	24.946	182.795	172.823	9.972	266.810	231.892	34.918
2011	80.861	59.586	21.275	176.708	159.333	17.375	257.569	218.919	38.650
2012	77.098	62.766	14.332	146.612	156.418	-9.806	223.710	219.184	4.526

Font: Idescat, Estadística de variacions residencials (EVR) i Moviment natural de la població, diversos anys

En 2012, amb un saldo de només +4.526 persones, s'ha registrat el creixement més baix dels darrers anys. Això ha estat conseqüència de què el creixement natural ha estat poc significatiu (+14.332) però principalment perquè el saldo migratori ha estat negatiu (-9.806). Per aquest motiu, el present monogràfic se centra en l'anàlisi dels moviments migratoris registrats durant 2012. Algunes definicions útils:

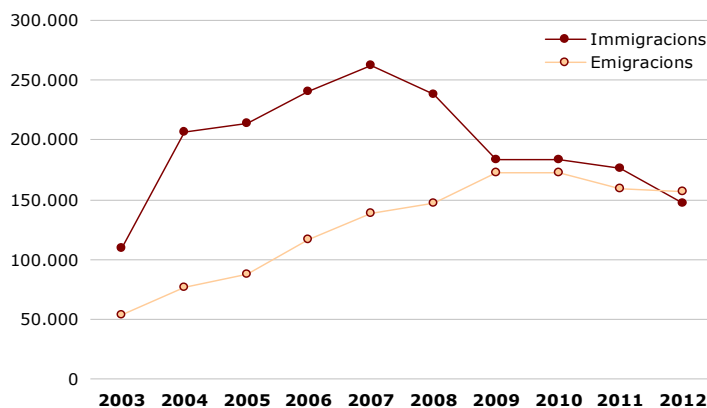
- **Immigracions.** Altes registrades en el padró d'habitants d'un municipi de Catalunya de persones procedents d'un altre municipi de Catalunya o de la resta de l'Estat (**immigració interna**) o de l'estranger (**immigració exterior**). Les dades de la immigració exterior procedeixen exclusivament de l'explotació de les altes municipals de població procedent de l'estranger.
- **Emigracions.** Baixes registrades en el padró d'habitants d'un municipi de Catalunya de persones que se'n van a viure a un altre municipi de Catalunya o de la resta de l'Estat (**emigració interna**) o a l'estranger (**emigració exterior**). Les baixes es registren en el moment en què la persona consta donada d'alta en un altre municipi català o de la resta de l'Estat, o bé en un consolat estranger. Per a les persones de nacionalitat estrangera, també es recullen les baixes per caducitat (*).
- **Saldo migratori.** Mesura la diferència entre les altes de residència (immigrants) i les baixes de residència (emigrants) als padrons municipals.

Catalunya sempre s'ha caracteritzat per ser un país d'acollida, com ho mostra el fet que els saldos migratoris que s'han registrat en els darrers anys han estat sempre positius: la diferència entre les entrades i les sortides de persones sempre ha estat positiva i, inclús, en 2004 es va arribar a registrar un saldo migratori de quasi bé 130.000 persones (van entrar 206.748 persones i van sortir 76.869).

A partir de 2007 coexisteixen dos fenòmens: baixen les entrades i paral·lelament augmenten les sortides, i això fa que el saldo migratori disminueixi dràsticament en 2009, arribant a ser negatiu, per primer cop, en 2012.

Per quinquennis, el saldo migratori entre 2003 i 2007 va ser de 559.720 persones, mentre que entre 2008 i 2012 ha estat de 119.743 persones, només una cinquena part.

Evolució dels moviments migratoris. Catalunya. 2003-2012



Font: Idescat, Estadística de Variacions Residencials, diversos anys

(*) S'incorporen a partir del 2006 com a conseqüència de la modificació legislativa introduïda per la Llei orgànica 14/2003 d'estrangeria en la Llei 7/1985 reguladora de les bases de règim local, que estableix que els estrangers no comunitaris sense autorització de residència permanent tenen l'obligació de renovar la inscripció padronal cada dos anys. Si no la renoven, els ajuntaments han de declarar la caducitat de la inscripció.

Migracions internes dins de Catalunya

Aquest primer apartat analitza els canvis de residència registrats dins de Catalunya, tot i que no tenen cap incidència en el saldo migratori. Han estat 251.330 les persones que, procedents d'un municipi català, se'n han anat a viure a un municipi català diferent al llarg de l'any 2012. Això significa que tres de cada 100 catalans ha canviat de municipi de residència dins de Catalunya. Aquesta xifra, però, és la més baixa registrada en els 7 anys anteriors.

Perfil dels migrants

De les 251.330 persones que durant 2012 van canviar de municipi de residència dins de Catalunya, una de cada tres era de nacionalitat estrangera (el 29,9%). Aquesta proporció dobla el pes que té la població estrangera sobre el total de població (el 15,7%), el que significa que registren el doble de mobilitat.

Pel que fa al sexe i l'edat del migrant, és un home d'entre 30 i 44 anys: una de cada tres persones que van canviar de municipi dins de Catalunya (el 36,2%) té aquesta edat, mentre que només una de cada quatre persones empadronades (el 26,0%) es troba en aquest tram.

Migracions internes registrades dins de Catalunya segons sexe i edat dels migrants. 2012

edat	nacionalitat espanyola			nacionalitat estrangera			total migrants		
	homes	dones	total	homes	dones	total	homes	dones	total
Menys de 15	16.116	15.272	31.388	5.390	4.962	10.352	21.506	20.234	41.740
de 15 a 29	18.096	23.094	41.190	11.182	12.200	23.382	29.278	35.294	64.572
de 30 a 44	31.143	28.244	59.387	17.611	13.925	31.536	48.754	42.169	90.923
de 45 a 59	13.059	10.690	23.749	4.224	4.028	8.252	17.283	14.718	32.001
de 60 a 74	5.803	5.189	10.992	553	746	1.299	6.356	5.935	12.291
de 75 i més	3.152	6.433	9.585	89	129	218	3.241	6.562	9.803
Total migrants	87.369	88.922	176.291	39.049	35.990	75.039	126.418	124.912	251.330

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Anàlisi territorial

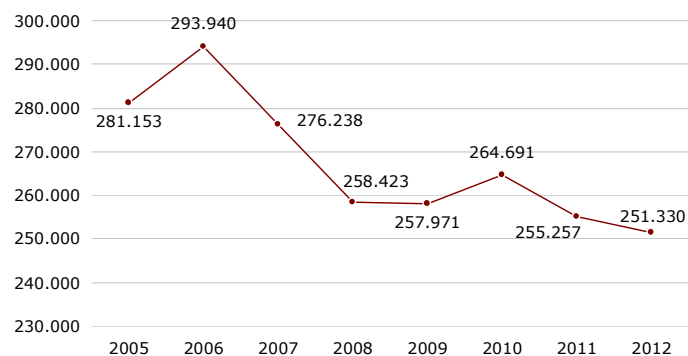
Dels 947 municipis que conformen Catalunya, dos terços (el 62,7%) no arriben a 2.000 habitants i només 10 (l'1,1%) en tenen més de 100.000. És en aquestes poblacions dels extrems que s'han registrat més sortides que no pas entrades, mentre que la resta de municipis han atret nous residents més que no perdre'ls.

Migracions internes registrades dins de Catalunya segons la grandària dels municipis. 2012

nombre d'habitants	nombre municipis		nacionalitat espanyola			nacionalitat estrangera			total migrants		
	nombre	%	altes	baixes	saldo	altes	baixes	saldo	altes	baixes	saldo
fins a 2.000	594	62,7	11.979	12.048	-69	2.601	2.860	-259	14.580	14.908	-328
de 2.001 a 5.000	143	15,1	15.216	14.185	1.031	3.592	3.641	-49	18.808	17.826	982
de 5.001 a 20.000	147	15,5	46.041	42.236	3.805	12.558	12.285	273	58.599	54.521	4.078
de 20.001 a 100.000	53	5,6	54.138	53.111	1.027	24.258	23.118	1.140	78.396	76.229	2.167
més de 100.000	10	1,1	48.917	54.711	-5.794	32.030	33.135	-1.105	80.947	87.846	-6.899
Catalunya	947	100,0	176.291	176.291	0	75.039	75.039	0	251.330	251.330	0

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials, 2012

Evolució de les migracions internes registrades dins de Catalunya



Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials, diversos anys

La immigració en xifres

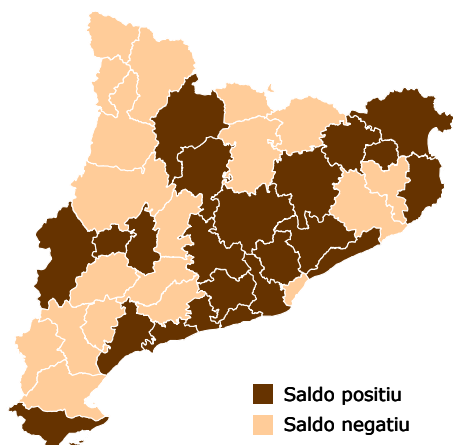
Monogràfic del Butlletí de la Direcció General per a la Immigració

Departament de Benestar Social i Família

De les 41 comarques catalanes, 22 han registrat durant 2012 un saldo migratori intern positiu. Atès que el saldo net total del conjunt de Catalunya és zero, això significa que la meitat de les comarques ha rebut la migració procedent de l'altra meitat.

Destaca el moviment intern registrat a l'àmbit metropolità, ja que el Barcelonès és la comarca de la que més població ha marxat el darrer any, mentre que l'han guanyada les seves comarques veïnes com el Baix Llobregat, el Maresme o el Garraf, l'Alt Penedès o el Vallès Occidental i l'Oriental.

Pel que fa a les comarques gironines, guanyen població l'Alt i el Baix Empordà, el Pla de l'Estany i la Garrotxa, en detriment del Gironès i la Selva.



Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials, 2012

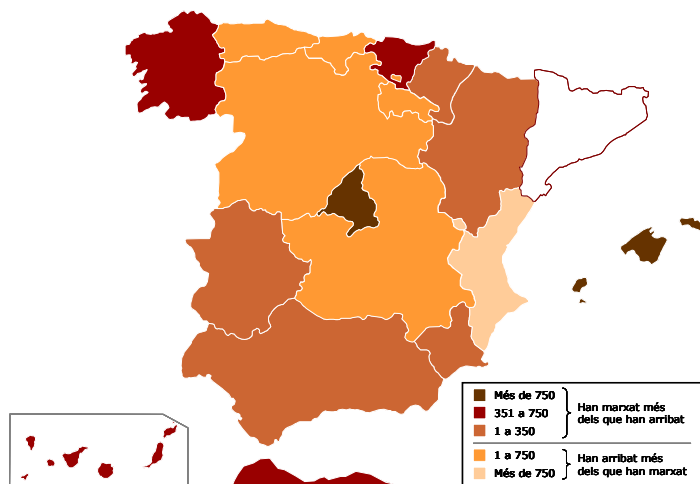
Migracions internes registrades dins de Catalunya. Distribució per comarques. 2012

comarques	immigracions			emigracions		
	de la mateixa comarca	de la resta de Catalunya	total	a la mateixa comarca	a la resta de Catalunya	total
Alt Camp	559	998	1.557	559	1.110	1.669
Alt Empordà	3.329	2.156	5.485	3.329	2.155	5.484
Alt Penedès	1.792	2.649	4.441	1.792	2.195	3.987
Alt Urgell	284	400	684	284	341	625
Alta Ribagorça	9	68	77	9	123	132
Anoia	2.229	2.621	4.850	2.229	2.579	4.808
Bages	3.075	3.113	6.188	3.075	3.076	6.151
Baix Camp	2.463	3.943	6.406	2.463	3.706	6.169
Baix Ebre	791	1.224	2.015	791	1.328	2.119
Baix Empordà	2.646	2.547	5.193	2.646	2.367	5.013
Baix Llobregat	11.248	17.904	29.152	11.248	16.303	27.551
Baix Penedès	1.969	3.816	5.785	1.969	3.752	5.721
Barcelonès	26.159	33.632	59.791	26.159	40.835	66.994
Berguedà	530	765	1.295	530	946	1.476
Cerdanya	270	505	775	270	804	1.074
Conca de Barberà	180	456	636	180	511	691
Garraf	2.191	3.867	6.058	2.191	3.420	5.611
Garrigues	123	429	552	123	473	596
Garrotxa	771	1.079	1.850	771	900	1.671
Gironès	4.090	3.729	7.819	4.090	3.835	7.925
Maresme	8.098	9.812	17.910	8.098	8.480	16.578
Montsià	738	1.194	1.932	738	1.006	1.744
Noguera	449	731	1.180	449	863	1.312
Osona	2.958	2.308	5.266	2.958	1.984	4.942
Pallars Jussà	149	309	458	149	331	480
Pallars Sobirà	94	181	275	94	204	298
Pla d'Urgell	389	743	1.132	389	730	1.119
Pla de l'Estany	511	668	1.179	511	531	1.042
Priorat	62	235	297	62	301	363
Ribera d'Ebre	269	379	648	269	432	701
Ripollès	287	474	761	287	515	802
Segarra	136	420	556	136	517	653
Segrià	2.700	2.483	5.183	2.700	2.461	5.161
Selva	1.960	4.225	6.185	1.960	4.622	6.582
Solsonès	117	264	381	117	237	354
Tarragonès	4.246	5.571	9.817	4.246	5.250	9.496
Terra Alta	28	164	192	28	200	228
Urgell	289	863	1.152	289	837	1.126
Val d'Aran	164	222	386	164	231	395
Vallès Occidental	11.515	16.698	28.213	11.515	14.445	25.960
Vallès Oriental	8.791	8.827	17.618	8.791	7.736	16.527
Catalunya	108.658	142.672	251.330	108.658	142.672	251.330

Saldo migratori amb la resta de l'Estat

L'intercanvi migratori de Catalunya amb la resta de l'Estat espanyol registra, des de fa anys, saldos negatius: és a dir, que surten més persones de les que entren. Durant 2012 no ha estat diferent, ja que han marxat de Catalunya cap a les altres Comunitats Autònomes 3.655 persones més de les que han entrat.

Hi ha, però, 6 Comunitats Autònomes que han registrat un saldo migratori net positiu amb Catalunya, començant per la Comunitat Valenciana (+774 persones), Castella-la Manxa (+318) o Castella i Lleó (+242). La majoria dels immigrants procedeixen d'Andalusia, que també encapçala el rànquing de les sortides.



Saldo migratori registrat entre Catalunya i la resta de l'Estat. 2012

Comunitats Autònomes	immigrants	emigrants	saldo
Andalusia	10.698	10.947	-249
Aragó	4.166	4.311	-145
Principat d'Astúries	849	786	63
Illes Balears	4.970	5.813	-843
Canàries	2.838	3.541	-703
Cantàbria	527	519	8
Castella i Lleó	2.654	2.412	242
Castella - la Manxa	2.527	2.209	318
Comunitat Valenciana	9.034	8.260	774
Extremadura	1.416	1.546	-130
Galícia	2.671	3.080	-409
Comunitat de Madrid	6.585	7.698	-1.113
Regió de Múrcia	1.693	1.717	-24
C. Foral de Navarra	826	890	-64
País Basc	1.594	2.261	-667
La Rioja	478	469	9
Ceuta i Melilla	461	1.183	-722
total migracions	53.987	57.642	-3.655

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Dos de cada tres migrants intraestats són de nacionalitat espanyola: el 67,3% dels immigrants i el 65,5% dels emigrants. En 2012 van marxar a la resta de l'Estat 1.413 espanyols més dels que varen entrar.

Entre els migrants estrangers destaquen els marroquins, els pakistanesos i els xinesos per tenir un saldo negatiu, mentre que han entrat més romanesos i bolivians dels que han sortit.

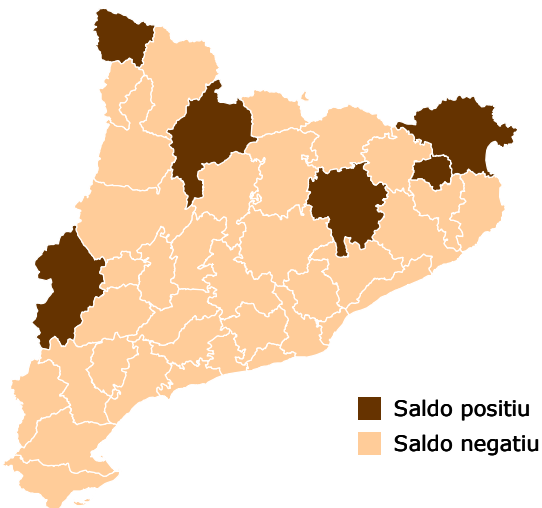
Saldo migratori registrat entre Catalunya i la resta de l'Estat. 2012

nacionalitat dels migrants	immigrants des de la resta de l'Estat	emigrants cap a la resta de l'Estat	saldo amb la resta de l'Estat
nacionalitat espanyola	36.330	37.743	-1.413
nacionalitat estrangera	17.657	19.899	-2.242
saldo negatiu			
Marroc	2.647	4.090	-1.443
Pakistan	1.064	1.693	-629
Xina	1.510	1.968	-458
Altres 26 nacionalitats	4.441	5.327	-886
saldo positiu			
Romania	1.641	1.287	354
Bolívia	721	616	105
Mali	288	212	76
Altres 21 nacionalitats	5.345	4.706	639
total migracions	53.987	57.642	-3.655

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Per comarques, només l'Alt Empordà, l'Alt Urgell, Osona, el Pla de l'Estany, el Segrià i la Val d'Aran registren un saldo positiu.

De la resta de Catalunya han sortit més persones cap a la resta de l'Estat de les que han entrat.



Saldo migratori amb l'estranger

Després d'uns anys en què l'arribada d'immigrants estrangers ha contribuït al creixement de la població de Catalunya, en 2012, per primer cop en la història recent, l'intercanvi migratori entre Catalunya i l'estranger ha tingut un saldo negatiu: van marxar a d'altres països 6.151 persones més de les que, procedents de l'estranger, es van empadronar als municipis catalans. Aquesta dinàmica migratòria contrasta amb el saldo migratori net corresponent a l'exercici 2005, que va assolir un màxim de 136.306 persones. El màxim d'immigracions registrades, però, correspon a 2007 (201.733 noves altes). Pel que fa a les emigracions cap a l'estranger, el màxim es va registrar en 2010, quan 113.741 persones van sortir del país.

Evolució del saldo migratori registrat entre Catalunya i l'estranger. 2005-2012

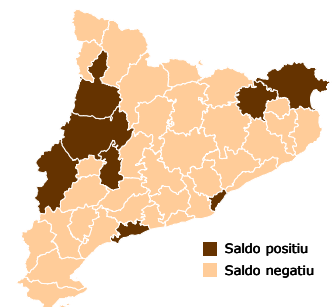
any	immigrants des de l'estranger			emigrants cap a l'estranger			saldo migratori amb l'estranger		
	nacionalitat espanyola	nacionalitat estrangera	total immigrants	nacionalitat espanyola	nacionalitat estrangera	total emigrants	nacionalitat espanyola	nacionalitat estrangera	total saldo migratori
2005	5.562	157.374	162.936	3.358	23.272	26.630	2.204	134.102	136.306
2006	6.250	180.320	186.570	4.032	47.441	51.473	2.218	132.879	135.097
2007	6.070	195.663	201.733	4.696	62.518	67.214	1.374	133.145	134.519
2008	5.888	170.724	176.612	5.966	75.360	81.326	-78	95.364	95.286
2009	5.240	120.012	125.252	6.042	105.385	111.427	-802	14.627	13.825
2010	5.738	118.756	124.494	6.581	107.160	113.741	-843	11.596	10.753
2011	6.456	111.690	118.146	9.193	91.396	100.589	-2.737	20.294	17.557
2012	5.802	86.823	92.625	10.791	87.985	98.776	-4.989	-1.162	-6.151

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials, diversos anys

Anàlisi territorial

De les 41 comarques catalanes només n'hi ha 8 que, en el darrer any, han registrat un saldo positiu amb l'estranger, mentre que la resta han registrat saldos negatius.

Les comarques que han registrat un saldo migratori positiu (han arribat més persones des de l'estranger que no pas hi han marxat), són, per aquest ordre, el Barcelonès (+3.975), el Tarragonès (+584), la Garrotxa (+254) i el Segrià (+246). Quant a les comarques que, durant 2012, han registrat un saldo negatiu amb l'exterior més alt són el Vallès Occidental (-3.318), el Baix Llobregat (-1.427) i el Vallès Oriental (-1.350).



Migracions exteriors registrades a Catalunya. Distribució per comarques. 2012

comarques	immigrants des de l'estranger	emigrants cap a l'estranger	saldo amb l'estranger	comarques	immigrants des de l'estranger	emigrants cap a l'estranger	saldo amb l'estranger
Alt Camp	250	277	-27	Montsià	566	883	-317
Alt Empordà	2.284	2.215	69	Noguera	336	323	13
Alt Penedès	666	1.313	-647	Osona	1.185	1.254	-69
Alt Urgell	208	332	-124	Pallars Jussà	75	45	30
Alta Ribagorça	19	51	-32	Pallars Sobirà	58	64	-6
Anoia	536	893	-357	Pla d'Urgell	265	278	-13
Bages	959	1.294	-335	Pla de l'Estany	210	359	-149
Baix Camp	1.614	2.155	-541	Priorat	37	49	-12
Baix Ebre	793	1.514	-721	Ribera d'Ebre	172	235	-63
Baix Empordà	1.867	1.917	-50	Ripollès	86	115	-29
Baix Llobregat	6.094	7.521	-1.427	Segarra	230	271	-41
Baix Penedès	713	975	-262	Segrià	2.369	2.123	246
Barcelonès	48.469	44.494	3.975	Selva	2.247	2.340	-93
Berguedà	136	276	-140	Solsonès	83	85	-2
Cerdanya	133	174	-41	Tarragonès	2.830	2.246	584
Conca de Barberà	84	167	-83	Terra Alta	51	62	-11
Garraf	1.289	1.853	-564	Urgell	262	210	52
Garrigues	96	98	-2	Val d'Aran	94	140	-46
Garrotxa	410	156	254	Vallès Occidental	6.702	10.020	-3.318
Gironès	2.343	2.402	-59	Vallès Oriental	2.580	3.930	-1.350
Maresme	3.224	3.667	-443	Catalunya	92.625	98.776	-6.151

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Perfil dels migrants

El saldo migratori de 2012 és negatiu independentment de la nacionalitat dels migrants atès que van sortir 4.989 persones de nacionalitat espanyola més de les que van entrar, i van sortir 1.162 estrangers més dels que van entrar. Amb tot, només un de cada deu emigrants cap a l'estranger era de nacionalitat espanyola (el 10,9%); la resta tenien passaport estranger.

Entre el col·lectiu de migrants de nacionalitat estrangera, destaca el fet que els homes migren més que no pas les dones (un 60,4% dels emigrants estrangers són homes). Quant a l'edat, la majoria dels que entren tenen entre 15 i 29 anys, mentre que entre els que surten són majoria els que estan en el grup dels 30 als 44 anys.

Pel que fa al conjunt d'emigrants espanyols, la majoria són famílies joves amb fills: el grup més nombrós és el de 30 a 44 anys i un de cada quatre té menys de 15 anys.

Saldo migratori registrat entre Catalunya i l'estranger, segons nacionalitat, sexe i edat. 2012

sexe i edat	immigrants des de l'estranger			emigrants cap a l'estranger			saldo migratori amb l'estranger		
	nacionalitat espanyola	nacionalitat estrangera	total immigrants	nacionalitat espanyola	nacionalitat estrangera	total emigrants	nacionalitat espanyola	nacionalitat estrangera	total saldo migratori
Homes	2.970	46.765	49.735	5.649	53.184	58.833	-2.679	-6.419	-9.098
Dones	2.832	40.058	42.890	5.142	34.801	39.943	-2.310	5.257	2.947

<15 anys	1.343	11.153	12.496	2.548	9.032	11.580	-1.205	2.121	916
15-29 anys	1.318	35.834	37.152	2.319	26.159	28.478	-1.001	9.675	8.674
30-44 anys	1.505	27.493	28.998	3.922	35.935	39.857	-2.417	-8.442	-10.859
45-59 anys	839	8.597	9.436	1.344	12.362	13.706	-505	-3.765	-4.270
60-74 anys	581	3.184	3.765	485	3.573	4.058	96	-389	-293
≥ 75 anys	216	562	778	173	924	1.097	43	-362	-319
total	5.802	86.823	92.625	10.791	87.985	98.776	-4.989	-1.162	-6.151

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Els migrants de nacionalitat espanyola

En aquest apartat s'analitzen els moviments migratoris de les persones de nacionalitat espanyola que han entrat o sortit de Catalunya durant 2012, procedents o amb destinació l'estranger.

Naturalment, s'inclouen les persones d'origen estranger que han obtingut la nacionalitat espanyola i s'ha de tenir en compte que, només en els darrers anys s'han naturalitzat quasi bé 160.500 persones a Catalunya.

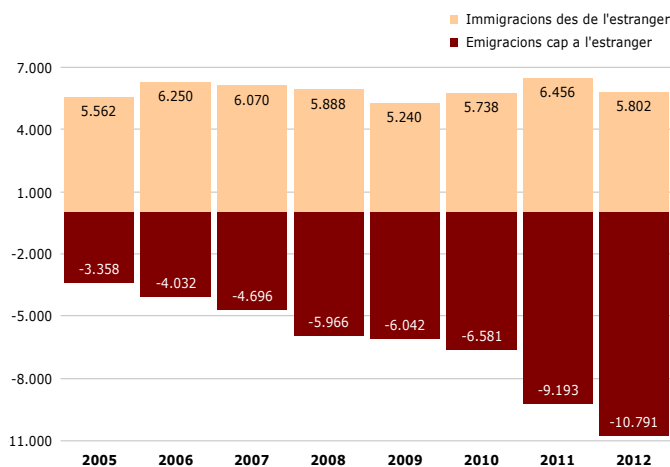
Evolució de persones nacionalitzades a Catalunya. 2005-2012



Font: Observatorio Permanente de la Inmigración, MESS

Per cinquè any consecutiu en 2012 es van registrar més sortides d'espanyols cap a l'estranger que no pas entrades des d'altres països, fet que va determinar un saldo migratori negatiu de gairebé 5.000 persones.

Saldo migratori entre Catalunya i l'estranger. Persones de nacionalitat espanyola. 2005-2012

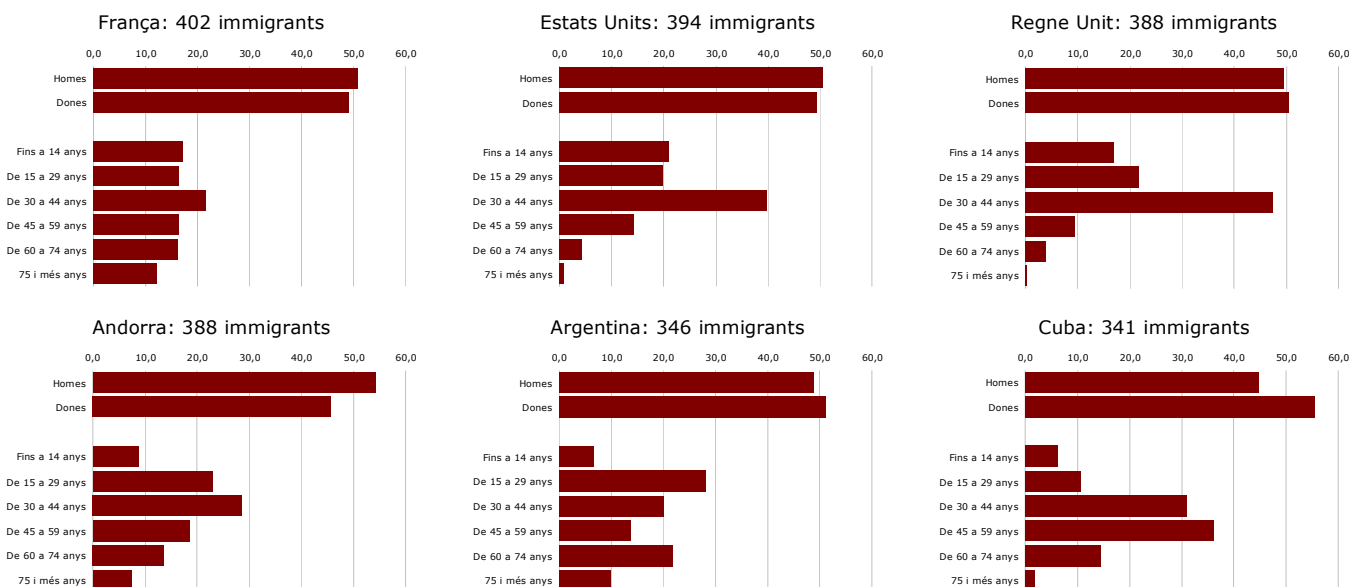


Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials, diversos anys

De fet, ja des de 2008 s'havien registrat saldos negatius però fins al moment els saldos migratoris exteriors dels espanyols havien estat sempre positius (entraven més persones de les que sortien).

Pel que fa a les 5.802 persones de nacionalitat espanyola que durant 2012 han tornat a Catalunya, destaquen els procedents de França, els Estats Units, el Regne Unit, Andorra, Argentina i Cuba. Els perfils d'aquests immigrants difereix en funció del país del qual procedeixen: entre els provinents de Cuba destaquen les dones, mentre que la resta de procedències es troben equilibrades per sexes.

Perfil de les persones de nacionalitat espanyola que tornen a Catalunya. Principals països d'origen. 2012

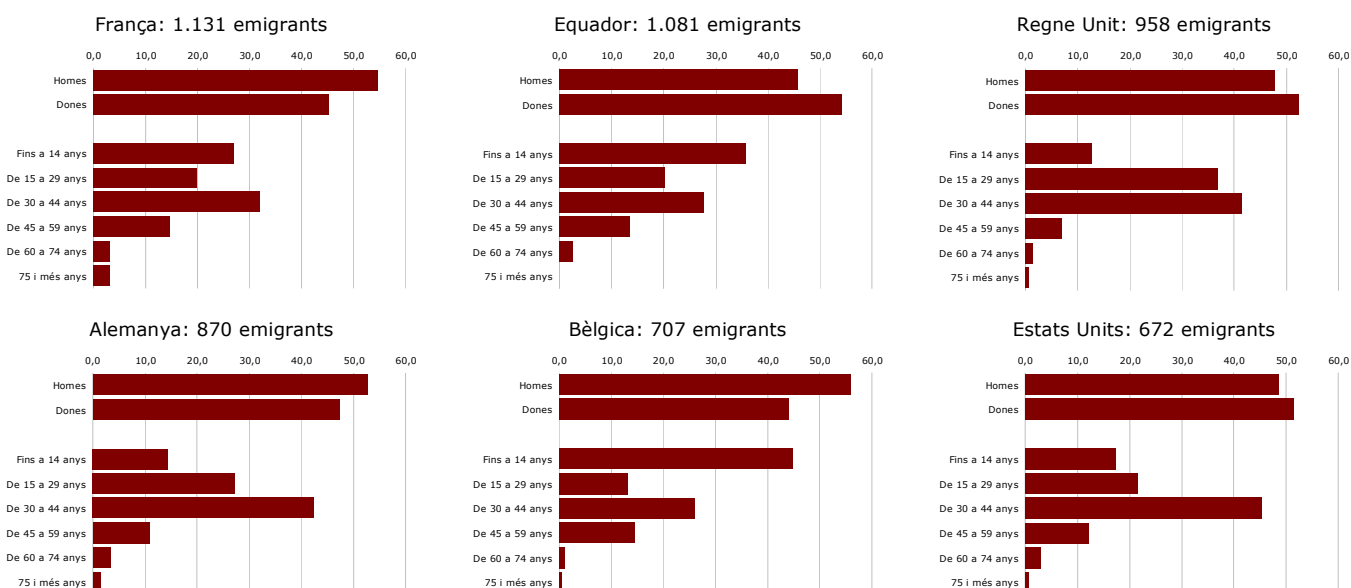


Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

En el cas dels emigrants espanyols, cal que s'inscriguin en els consolats de l'Estat espanyol al país de destinació per tal que constin en les estadístiques com a persones emigrades. La dificultat radica en què no tothom ho fa per les dificultats que comporta i perquè no és estrictament necessari. Per aquest motiu, les estadístiques referents a emigrants espanyols no són exhaustives.

Dit això, i segons les estadístiques disponibles, els països de destinació preferits per les 10.791 persones de nacionalitat espanyola que han emigrat des de Catalunya durant 2012, destaquen França, l'Equador, el Regne Unit, Alemanya, Bèlgica i els Estats Units. El perfil d'aquests emigrants varia segons el país de destinació: destaca el fet que són majoria els homes en el cas de França, Alemanya o Bèlgica, mentre que les altres principals destinacions atrauen més dones. Per franges d'edat, en tots els casos són majoria el grup dels 30 als 44 anys, tret dels que se'n van a l'Equador, en què el grup més nombrós és el de menors de 15 anys. Previsiblement es tracta de famílies nacionalitzades que se'n tornen al país d'origen.

Perfil de les persones de nacionalitat espanyola que emigren des de Catalunya. Principals països de destinació. 2012

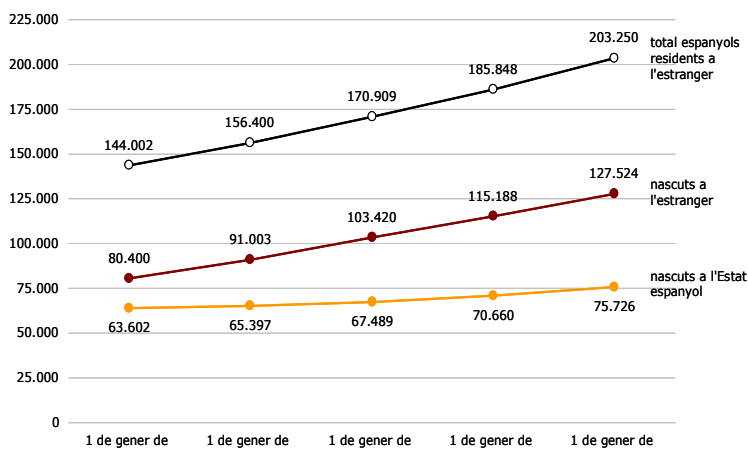


Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

En conjunt, marxen a l'estranger el doble de persones de nacionalitat espanyola de les que entren. Alguns països registren, però, un retorn més difícil. És el cas de Noruega, Finlàndia, Bèlgica o Àustria, als que marxen 7 espanyols per cada un que entra. A l'Equador, Alemanya, Dinamarca, Luxemburg o Bulgària van marxar 4 persones per cada una que va entrar.

L'evolució recent del Padró de Espanyols Residents a l'Estranger (PERE) també posa de manifest que el volum de persones de nacionalitat espanyola procedents de Catalunya que resideixen a l'estranger augmenta any rere any (un 41,1% en quatre anys).

Persones de nacionalitat espanyola que, procedents de Catalunya, resideixen a l'estranger. 2009-2013

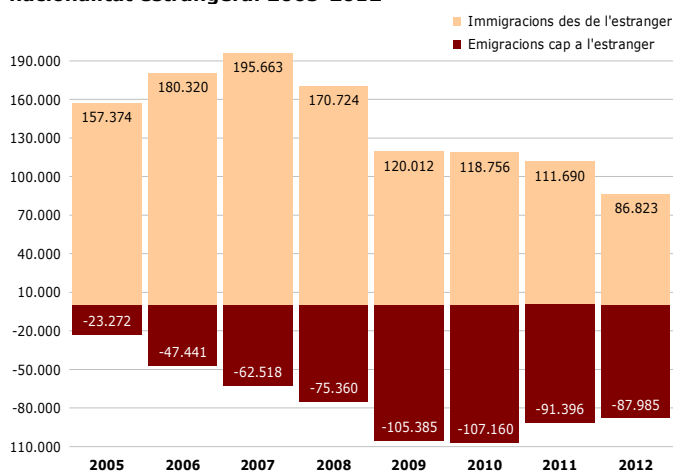


Font: INE. Padró d'Espanyols Residents a l'Estranger (PERE), diversos anys

Els migrants de nacionalitat estrangera

En 2012 van ser més nombroses les persones de nacionalitat estrangera que van marxar cap a d'altres països (87.985) que no pas les que van entrar procedents de l'estranger (86.823), tot i que en anys anteriors s'havien registrat més sortides (107.160 només en 2010).

Saldo migratori entre Catalunya i l'estranger. Persones de nacionalitat estrangera. 2005-2012



Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials, diversos anys

La majoria d'aquestes persones (62,7%) són nascudes a l'estranger. El continent preferit pels nascuts aquí és l'uropeu (principalment França), mentre que entre els nascuts fora destaquen les destinacions americanes (encapçalades per l'Argentina).

Persones de nacionalitat espanyola que, procedents de Catalunya, resideixen a l'estranger. 2013

continent de residència	nascuts a l'Estat espanyol	nascuts a l'estranger	total residents a l'estranger
Europa	60,0%	36,7%	45,4%
Àfrica	1,6%	0,8%	1,1%
Amèrica	33,8%	59,8%	50,1%
Àsia	3,0%	1,9%	2,3%
Oceania	1,5%	0,7%	1,0%
total	75.726	127.524	203.250

Font: INE. Padró d'Espanyols Residents a l'Estranger (PERE)

Mencionar que, des de 2004, el Departament de Benestar Social i Família gestiona a través de la Direcció General per a la Immigració el Pla d'Ajuda al Retorn. Aquest Pla dona suport a les persones de nacionalitat espanyola que, havent residit a Catalunya, actualment viuen a l'estranger i han volgut tornar. Aquest pla ha beneficiat fins al moment més de 1.400 persones retornades.

En conjunt, sis de cada deu immigrants de nacionalitat estrangera (el 59,7%) provenen del mateix país del qual són originaris, mentre hi ha dificultats per conèixer amb precisió quins són els principals països a on traslladen la seva residència els que marxen. Dues són les causes: molts emigrants estrangers es donen de baixa al padró i no informen de la seva destinació a l'estranger, i d'altra banda, els ajuntaments poden declarar la baixa per caducitat.

Ambdues situacions es posen de manifest en el 89,1% d'emigrants estrangers dels quals s'ignora el país de destinació.

Saldo migratori registrat entre Catalunya i l'estranger. Persones de nacionalitat estrangera. 2012

país de d'origen/destinació	immigrants des de l'estranger	emigrants cap a l'estranger	saldo amb l'estranger
país de la nacionalitat	51.815	7.796	44.019
altres països	4.363	1.764	2.599
no consta el país	30.645	43.616	-12.971
baixes per caducitat	—	34.809	-34.809
total	86.823	87.985	-1.162

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

La immigració en xifres

Monogràfic del Butlletí de la Direcció General per a la Immigració

Departament de Benestar Social i Família

Les principals nacionalitats entre els 86.823 estrangers que van entrar a Catalunya procedents de l'estranger són la marroquina, la pakistanesa, la romanesa, la xinesa o la italiana. Cap altra nacionalitat ha registrat més de 3.000 entrades.

Destaca el fet que el 64,0% dels romanesos han arribat directament de Romania, mentre que només quatre de cada 10 marroquins o xinesos han vingut des del Marroc o des de la Xina, respectivament.

Immigrants de nacionalitat estrangera procedents de l'estranger. Catalunya. 2012

nacionalitat dels immigrants	procedents del propi país	procedents d'altres països	no consta el país de procedència	total immigrants
Marroc	3.860	237	5.587	9.684
Pakistan	3.840	468	3.151	7.459
Romania	3.053	99	1.616	4.768
Xina	1.647	133	2.785	4.565
Itàlia	2.087	771	721	3.579
Resta de nacionalitats	37.328	2.655	16.785	56.768
total immigrants	51.815	4.363	30.645	86.823

Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Emigrants de nacionalitat estrangera amb destinació l'estranger. Catalunya. 2012

nacionalitat dels emigrants	amb destinació el propi país	amb destinació altres països	no consta el país de destinació	total emigrants
Marroc	768	321	10.140	11.229
Pakistan	89	30	7.536	7.655
Romania	838	49	5.076	5.963
Xina	237	16	4.189	4.442
Bolívia	617	14	3.416	4.047
Resta de nacionalitats	5.247	1.334	48.068	54.649
total emigrants	7.796	1.764	78.425	87.985

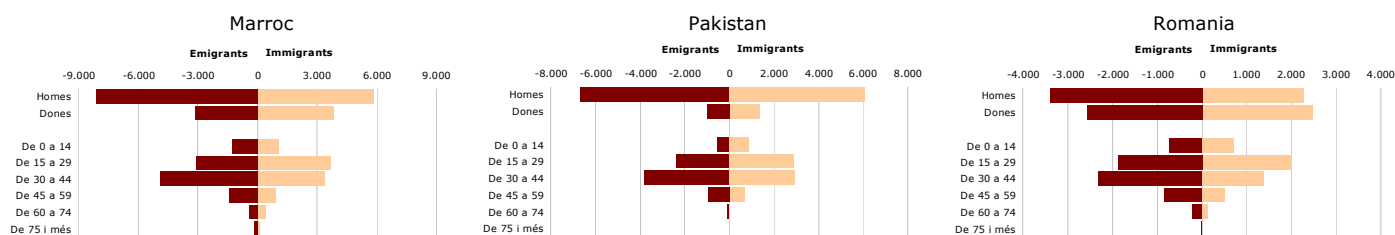
Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Entre les 87.985 persones de nacionalitat estrangera que durant 2012 han marxat de Catalunya cap a l'estranger, prevalen pràcticament els mateixos col·lectius que entre els que han immigrat: marroquins, pakistanesos, romanesos, xinesos i bolivians. La resta de col·lectius han registrat menys de 4.000 sortides.

Com ja s'ha comentat abans, es desconeix en gran mesura el país de destinació d'aquestes persones.

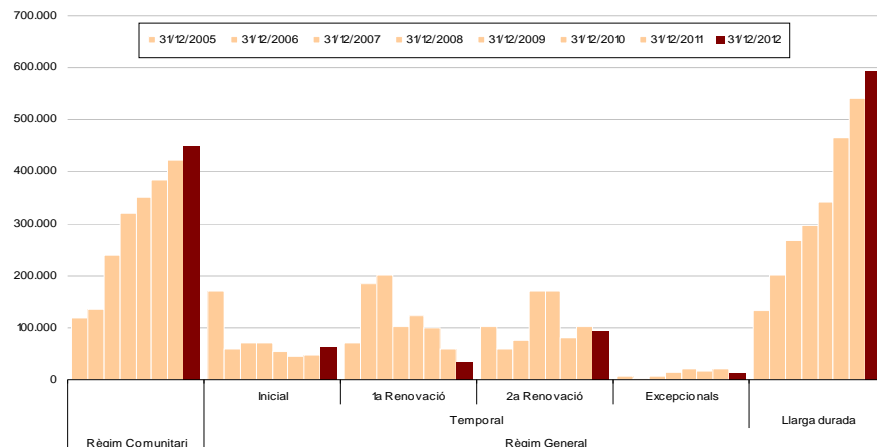
De les principals nacionalitats destaca el fet que totes tenen un saldo negatiu (han sortit més dels que han entrat). La majoria dels que entren tenen entre 15 i 29 anys, mentre que els que surten estan majoritàriament en el grup dels 30 als 44 anys. Quant a la distribució per sexes, entre els romanesos destaca el fet que immigren més dones però emigren més homes.

Perfil de les principals nacionalitats dels migrants exteriors. Catalunya. 2012



Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials 2012

Evolució de les autoritzacions de residència en vigor. Catalunya. 2005-2012



Font: Idescat. Estadística de Variacions Residencials, diversos anys

Per acabar, mencionar que un dels motius pels quals hi ha un gran volum de persones estrangeres que surten de l'Estat espanyol és el fet que 4 de cada 10 estrangers empadronats a Catalunya (el 37,8%) disposen d'una autorització de residència en vigor del Règim Comunitari i pràcticament la meitat (el 49,9%) tenen una del Règim General de llarga durada.

Aquest tipus d'autorització els permet sortir de l'Estat espanyol i obtenir una autorització de residència, o de residència i treball, en qualsevol dels altres països membres de la UE en les condicions que aquests determinin (targeta de llarga durada-UE).